

ΝΙΚΟΣ
ΜΠΑΚΟΥΝΑΚΗΣ
nbak@dolnet.gr

Μάρω Δούκα

Λογοτεχνικό ημερολόγιο και ταυτόχρονα λογοτεχνική μικροϊστορία, όπου βαρραίνει ιδιαίτερα η αυτοβιογραφία, είναι το καινούργιο, πλούσιο σε εικόνες και ιδέες βιβλίο της Μάρως Δούκα «Τίποτα δεν χαρίζεται» (Πατάκης). Κέντρο του βιβλίου ή καλύτερα ρυθμιστικό στοιχείο του είναι κείμενα της Δούκα κυρίως για μείζονες συγγραφείς μας, που έχουν δημοσιευτεί σε περιοδικά, ειδικά αφιερώματα και σε ειδικούς τόμους. Ένα σημαντικό κόρπους (για τον Αναγνωστάκη, τον Ρίτσο, τον Λειβαδίτη, τον Κοτζιά, τον Βασιλικό, τον Ταχτσή, τον Τσίρκα, τον Ιωάννου, τον Καραγάτση κ.ά. αλλά και για τους ποιητές και συγγραφείς του κανόνα, τον Σολωμό και τον Βιζυηνό) συγκροτείται εδώ και δείχνει την αναγνωστική ευθυκρισία (ακόμη και όταν η ανάγνωση είναι έκκεντρη) και το αναγνωστικό ήθος της Δούκα. Αλλά εκείνο που με γοήτευσε ως αναγνώστη είναι οι ημερολογιακού τύπου εγγραφές που προηγούνται κάθε κειμένου και που καλύπτουν το διάστημα 1992-2005. Ποιος παρήγγειλε στη Δούκα το κείμενο; Πότε; Με ποια ευκαιρία; Ποια ήταν η κατάσταση της εκείνο τον καιρό; Κάπνιζε ή όχι; Εγγραφε ακόμη στη γραφομηχανή ή είχε περάσει στο κομπιούτερ; Πώς την επηρέασε η διάρρηξη του σπιτιού της; Ήταν στην άκρη της θάλασσας ή στη γωνία Ασκληπιού και Σόλωνος; Και πώς ήταν ο γιος της; Τι σκέφτεται τώρα για τους συγγραφείς της εφηβείας της, τον Ξενόπουλο, τον Καζαντζάκη και τον Καραγάτση; Τι της έλεγαν οι άνθρωποι του Κέδρου; Γιατί έκλαιγε για τα γκαρσόνια του εστιατορίου Ιντεάλ; Τι έγινε μ' εκείνη την προσωρινή απώλεια μνήμης; Τι θα σκέφτονταν οι φίλοι της, ο Χριστόφορος (Λιοντάκης), η Τζένη (Μαστοράκη), ο Γιάννης (Κοντός); Η Δούκα μας οδηγεί στο εργαστήριο της γραφής της, μας μισανοίγει την πόρτα του ιδιωτικού χώρου της, μας ξεναγεί στον κόσμο των ομοτέχνων της, τις περισσότερες φορές με τρυφερότητα (συγκινητικές οι αναφορές της, για παράδειγμα, στη Γαλάτεια Σαράντη, στον Γιώργο Σαββίδη, στον Μήτσο Αλεξανδρόπουλο) και κάποτε κριτική. «Φίλος έδωσε σε φίλο τριαντάφυλλο με φύλλο, φίλε, φύλαγε το φύλλο, μην το δίνεις σ' άλλο φίλο» γράφει για την αλήστου μνήμης και σπάταλη «Ελλάδα, τιμώμενη χώρα στη Φρανκφούρτη 2002».